

Bizia ematea, zer ote degu?

Ez aurrak munduratu bakarrik. Geiago ere bai: azi egin bear dira, eskolatu; ekin eta ekin, apurka apurka, garako, eldu ta nausi egiñazo; beren barne-muñetan siñismena erne-azi, kulturaz ta goi-jakitez orni-tuak. Lan au gerorako utzi eziña da, aziera ta egiazko edukazioa lenengo egunetatik asi bear da-ta. Urte luzeetako lana, bizitza osokoa noski.

Jaio-berria! Bai indarge ta makal! Berari eskuak ezartzen ere, ozta-ozta ausartzen gera; ainbesteraiñoko beldurra sartzen digu loretu zaigun bizi pitiñak. Luzaroan itxaron degun izakia emen degu orain; bai, lendik ere, ondo antolatua degu umetxo orren etorrera. Orain zaitu egin bear degu, janaritu, jantziak aldatu, bere zemai ta bearizana txikienak ere aintzat artu. Bai, arretaz, adi-adi jagon ta zaitu. Nolako joerak, nolako griñak dakarzkjin jaio-berriak?

Igarri gabe azi egin da atzoko izakia. Lau urte ditu. Arrebatxo bat ere alboan dabilkio. Biok naiko zeregin ematen diote amari. Edoskaillu edo biberoiak, garbitu bear diran soiñekotxoak, gertatu bear diran janariak, etxeko zokondoak txukun ipiñi bearra: guzti onek denbora luze xamarra eskatzen. Baita naikoa aldi jaten dio negarrak ixillazteak, jolas-jokuak nola dioazten ikusteak, etengabeko galderari erantzun-bearrak, ba-koitzaren aurrean zerbaiten beintzat egon-bearrak..., baita senarrarekin ere. Emakume bat, maratz saiatua izanik ere, beti ibilli oi buruauste ta ezusteko gauzaz inguraturik. Ez, ezin beti guztia osorik egiña izan: au ontzat eman bear da. Egunak ez ditu 24 ordu baizik.

Zazpi urte t'erdian, lau semealaba. «Au ezta txantxetakoa», dio andre ausart batek. Senarrak irabazten didana ezta naikoa etxe-

ko bear-izan guztietarako. Daukagun bizitz-oiñ au ere estu ta txikiegi gelditu zaigu, ta nai ta naiz beste bizi-toki nasaiago bat bilatu bearko degu.

Auek dira neretzat kezkarik larrienak, begiko fits, axola ta griña. Bai: bizitzan ez digu diruak guztia egiten. Baiña, bear-bearreko degu bizi-bidean aurrera joateko, familia aurrera eraman al izan dezagun.

Gure bost seme-alabak txikiak dira oraindik. Bi doaz eskolara. Nagusia ondo dabil ikasgaietan, baiña bigarrenari aldatz-gora egiten zaio ikastea, ta kezkatu gauzka onek. Zer gartatuko ote iru txikiagoekin?

Guk zorionez ikasteko erea izan genduan, eta geure semeak ere ikasi dezaten gura genuke; ar dezatela, bai, jakituria, guztiko irakaskintza. Beren doaietan ipiñi bear degu geure ustea: agirian dago au. Baiña geure esku-arte ta diruetan ere bai. Ba ote degu dirurik geure seme-alabai bizi-bidean jarraitzen laguntzeko aia? Eziña da geure buruari galdera au ez egitea, jaiotza berrietan pantsa aurretik noski.

Aziera (edukazioa), egikizun leiagarria degu. Igarri ta estalgetu ta asmatu, eztiro ta ariz-ariz, aurtxo bakoitzaren barruan dauden gai ta trebetasunak. Bakoitzari, emeki, gero ta geiago azi ta aunditzen, adiñeko egiten lagundu: orixe degu aziera. Lanbide bat da, zaila ez gutxitan. Egun batzuk ba-dira gauzak nola atondu ez daki-gula gabiltzanak. Eramankizun itzala bear da orduan; norbere buruaren jabe izan;

samurtasuna bear da onen estuasunak paretzeko, aren istillu ta eragozpenak ulertzeko, beste ari galazi-ezindako larri-ordu bat onez eraman eta bera goitzen laguntzeko.

Senar-emazteak beren maitasun-iturrirra jo bear dute, ta sakramentuaren grazi ta mesede guztietara, beren arazo gaitza aurrera ateratzekotan. Batak bestearen laguntasuna bear dute, egiazki, beren babespean jarri duten ontzia onik eraman dezaten. Azierak luzazten du ernaldura. Ta au, ezin dezakegu ukatu, senar-emazteen egitekoaren barruan osorik sartzen dana da.

Ez gaude bakarrik. Gotzon, Garbiñe, Mikel, irurok bateatuak dira. Poztasun ikaragarria izan zan guretzat jaiotze ziran egunean bertan Jaungoikoari berak eskeintzea. Ta bein bateoa artu zuten ezkeroztik, aur baiño geiago dira: Jainkoaren seme-alaba.

Gure semeak ba-dakite zeruan Aita bat daukatena. Txiki-txikitatik, otoiñ eta eskari egiten erakutsi diegu. Berri On edo ebanjelioko orrialderik bikaiñenak ere bada-kizkite. Poliki-poliki, kristau bizitza zer dan eta zer esan nai duen asmatu ta igarriaz dijoazte.

Egun batzuetan, guk ala uste, semeak berak dira Jainkoa nor dan eta nola itz egin bear diogun, guri adierazten digutenak. Orduan konturatzen gera... Zertan? Bakoitzaren biotz-barne izkutuan, Jainkoak berak dagiala egiazko lana. Ura gabe ezin dezakegu ezertxo ere. Gu ez gaude emen bere zerbitzari bezela baiño, ta makiña bat bidar zerbitzari baldar besterik ez gera.

Ala ere, Jaungoikoak gu bear gaitu nola-bait. Iñoiz ere Artaz gure seme-alabai itzik atera ez ba'genie, ea, nola Jakingo zuten Jainkoa ba-dala? Aien biotz-soloan nola sor-

tuko zan siñismen-azia? Eta gurengan ikas-bide bat aurkitzen ezpa-dute, nun ikasiko dute kristauak nola bizi bear duten?

LARRA'KO AMARI

Agur Ama laztan! Agur Karmel'go argi, Larra'ko ¡zar!
Agur, biotz-biotzeko Ama kutun, Amatxu maitagarri!
Gaur Zure koroatze egunik guren ta pozgarrienean,
udagi-roko egurats oskarbi, ezetasun goigarriz,
Zornotza'ko errriaren babes, itzalperik ederrenean,
batzuk soñez, besteak gogoz, danok, Zuganako egarriz,
ementxe, aurrez-aurre Zure billa, Zure zai, gazte ta zar.
O, Ama! Ementxe gaukazuz bai, ementxe Zure oñetan,
ementxe Zuri begira, Zuri deiez otoi ta arrenka,
erriko agintari, gotzai, aldun... seme-alaba, danok,
ementxe iñoiziko alkarrizketa barrentsu, mamitsuenez;
ementxe itxasaldekoen kresaltasun onura biziz,
ementxe menditarren garobide ta begipe ederrez,
zelairik zelairako zantzo ta irrintzi biozgarrietan;
ementxe kaleko ta baserriko, itxaso ta legorrez,
ementxe bai, Ama, bitartelkotzat, bearrezko zaitugunok,
gizaldi barri onen etorri iorankor ta sustartsuenez,
ementxe gaukazuz Zure egun eder onen aintzagarri,
ementxe gorputz bat egiñik eskeintzarik aundienean,
alderdi bietako Euzkalerría Zuganatzéko pozez!